

ליראן יש זכות להגן על עצמה

לפי סעיף 51 של מגילת האומות המאוחדות, לכל מדינה יש "זכות טבועה להגנה עצמית, אישית או קולקטיבית" מול התקפה חמושה. עיקרון משפטי בסיסי זה מאשר מחדש את זכותה של איראן להגן על ריבונותה ועל עמה בתגובה למעשי התוקפנות האחרונים מצד ישראל וארצות הברית. ההתקפה הבלתי מעוררת של ישראל על איראן ב-13 ביוני 2025, והמכה האמריקאית שבאה לאחר מכן ב-21 ביוני, בוצעו שתיהן ללא אישור ממועצת הביטחון של האומות המאוחדות. ככאלה, מעשים אלה מהווים הפרות בוטות של סעיף 2(4) של מגילת האו"ם, האוסר במפורש על איום או שימוש בכוח נגד שלמותה הטריטוריאלית או עצמאותה הפוליטית של מדינה כלשהי, אלא אם כן אושר על ידי מועצת הביטחון או במסגרת הגנה עצמית.

בניגוד חד לתוקפנות שהפגינה ישראל, איראן הראתה מחויבות עקבית לשלום וליציבות. איראן, אומה עם ציוויליזציה בת אלפי שנים, לא יזמה מלחמה נגד מדינה אחרת במשך למעלה ממאתיים שנה. היא ממשיכה להיות חתומה על האמנה למניעת הפצת נשק גרעיני (NPT), מקיימת שיתוף פעולה פעיל עם הסוכנות הבינלאומית לאנרגיה אטומית (IAEA) ומקפידה על החוק הבינלאומי. עם זאת, איראן נמצאת תחת לחץ צבאי וכלכלי מתמשך מצד מדינה נוכלת המהווה איום ממשי על השלום והביטחון העולמיים: ישראל.

התרסה של ישראל כלפי החוק הבינלאומי

רשומת התוקפנות של ישראל במזרח התיכון היא נרחבת ומתועדת היטב. היא הפצצה שטחים ריבוניים בלבנון, סוריה ותימן ללא הצדקה משפטית או אישור מהאו"ם. פעולות אלה ערערו אזורים שלמים, גרמו למשברים הומניטריים ותרמו ישירות לשחיקת הנורמות הבינלאומיות. יתר על כן, הכיבוש הממושך של ישראל בשטחים הפלסטיניים, הפרותיה השיטתיות של החוק ההומניטרי הבינלאומי וסירובה לציית להחלטות האומות המאוחדות מזהות אותה בבירור כתוקפנית, ולא כקורבן, במזרח התיכון.

למרות גינויים בינלאומיים חוזרים ונשנים, ישראל ממשיכה להתעלם מהחלטות מחייבות של מועצת הביטחון והעצרת הכללית של האו"ם. היא התריסה נגד צווי בית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) מינואר 2024 להפסיק את ההתרחבות הבלתי חוקית של ההתנחלויות, לאפשר סיוע הומניטרי לעזה ולפרק את ההתנחלויות בגדה המערבית. במקום לציית, ישראל הסלימה את מסע האכזריות שלה, והטילה מצור מוחלט על עזה בשנים 2023 ו-2025. מצורים אלה גרמו לרעב המוני – פשע מלחמה לפי החוק ההומניטרי הבינלאומי – ולתקיפות מכוונות של אזרחים, כולל עיתונאים, בתי חולים ומבני מגורים.

אחת החשיפות המזעזעות ביותר לאחרונה היא ניצול הסיוע ההומניטרי כנשק. ה"קרן ההומניטרית של עזה" שהוקמה על ידי ישראל נחשפה כמלכודת שמפתה אזרחים נואשים לנקודות חלוקה רק כדי שיירו בהם – טקטיקה שמפרה את אמנות ז'נבה ומהווה פשעים נגד האנושות. מחקר עדכני של הרווארד מעריך כי 377,000 מתוך 2.2 מיליון תושבי עזה נעדרים כעת ויש להניח שהם מתים. אלה אינם נתונים משניים – הם תוצאות של קמפיין מתמשך ומכוון להשמדה.

התנהגותה של ישראל בתחום הגרעיני מעוררת גם חששות כבדים. היא אחת המדינות הבודדות בעולם שמסרבות לחתום ולאשרר את ה-NPT, ובכך נמנעת מבדיקות של IAEA. היא בנתה ארסנל גרעיני חשאי על ידי גניבת אורניום מועשר מאוד מארצות הברית בפרשת NUMEC הידועה לשמצה. יתר על כן, על ידי סירוב להצהיר על יכולותיה הגרעיניות, ישראל מתחמקת מאחריות לפי החוק האמריקאי, במיוחד התיקון

של סימינגטון, האוסר על סיוע צבאי למדינות שמפתחות נשק גרעיני מחוץ למסגרת ה-NPT. הפרות מכוונות אלה של נורמות בינלאומיות וחוקים לאומיים נסבלו – ואף אופשרו – על ידי ממשלות אמריקאיות רצופות.

בלהט שלה לחנוק את ההתקדמות המדעית והטכנולוגית השלווה של איראן, ארצות הברית וישראל נקטו בתקיפות של מתקנים גרעיניים איראניים, הנמצאים תחת פיקוח מלא של IAEA. מעשים פזיזים אלה מסכנים שחרור של חומרים רדיואקטיביים, מאיימים על חיי אזרחים ומסכנים את האקולוגיה של האזור – אך הם מוצגים באופן שקרי כצעדים "הגנתיים" או "מניעתיים".

מסקנה: ישראל כאיום הגדול ביותר לשלום

מתברר יותר ויותר שישראל פועלת כמדינה נוכלת – מעבר לחוק, מעל לאחריות בינלאומית וחסרת אדישות לסבל אנושי. היא הפכה לאיום החמור ביותר על השלום, הביטחון והיציבות, לא רק במזרח התיכון, אלא ברחבי העולם. היא מחלישה באופן שיטתי את הסדר הבינלאומי, מפרה באופן בוטה זכויות אדם וממשיכה לרדוף אחר אג'נדה מיליטריסטית והתפשטותית ללא עונש.

הקהילה הבינלאומית לא יכולה להמשיך לעמוד מנגד. לפי אמנת רצח העם ומסגרת "האחריות להגן" (R2P), קיימת חובה מוסרית ומשפטית לפעול להגנת העם הפלסטיני. העולם חייב לפעול בדחיפות להטיל סנקציות כלכליות ודיפלומטיות מקיפות על ישראל, לאכוף אמברגו נשק קפדני ולשקול התערבות צבאית תחת **החלטת העצרת הכללית של האו"ם 377 ("מתאחדים למען השלום")**, המאפשרת פעולה קולקטיבית כאשר מועצת הביטחון נכשלת לפעול.

הזמן להסכנות הסתיים. העולם חייב להחזיק את ישראל באחריות. זכותה של איראן להגן על עצמה אינה רק חוקית – היא הכרחית מול תוקפנות מתמשכת. שלום וצדק גלובליים דורשים שהתנהגותה הנוכלת של ישראל תתמודד ותוגבל באמצעות פעולה בינלאומית נחושה.